

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003554

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-08-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Сумського державного університету № 0298-V від 22 вересня 2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулик Анжеліка Костянтинівна

2. Anzhelika Kulyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-0743-8973

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 40804 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Дата захисту: 29-08-2025

Спеціальність за освітою: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10274

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.12, 06.81.25

Тема дисертації:

1. Систематизація та вдосконалення методів управління цифровою трансформацією підприємств
2. Systematization and improvement of enterprise digital transformation management methods

Реферат/анотація:

1. Останнє десятиліття характеризується стрімким зростанням впливу цифрових технологій на всі аспекти функціонування підприємств, що зумовлює формування нових підходів до стратегічного управління та організації бізнес-процесів. Глобальні виклики, спричинені пандемією COVID-19, трансформацією ринкових моделей і зростанням ролі інноваційних рішень, актуалізували потребу в системному управлінні цифровими змінами, спрямованому на забезпечення стійкості та конкурентоспроможності підприємств. Питання цифрової трансформації активно досліджується у світі, про що свідчить зростання публікаційної активності у 2020–2024 рр. та міжгалузевий характер наукових розробок. Цифрову трансформацію підприємств у межах дослідження визначено як стратегічний, еволюційний процес перебудови організаційних структур, бізнес-процесів і корпоративної культури, що ґрунтується на ієрархії цифрових змін (оцифрування, диджиталізація, цифрова трансформація) та спрямований на створення і підтримання довгострокових конкурентних переваг шляхом інтеграції штучного інтелекту, Інтернету речей, аналітики великих даних і блокчейн-технологій. Метою дисертаційної роботи було вдосконалення теоретичних засад, розроблення науково-методичних підходів і

формування практичних рекомендацій з організації та управління процесами цифрової трансформації підприємств. Для досягнення поставленої мети використано поєднання загальнонаукових і спеціальних методів: бібліометричний і структурно-декомпозиційний аналіз, індексний метод, анкетування, кластерний аналіз, економіко-математичне моделювання, SWOT- та сценарний аналіз, а також програмне забезпечення VOSviewer та STATA. У ході дослідження ідентифіковано ключові драйвери цифрової трансформації на основі багаторівневої моделі Ф. Гілса, що дозволило встановити взаємозв'язки між глобальними трендами, режимними змінами та нішевими інноваціями. Запропоновано структурно-фазову модель цифрової трансформації, яка охоплює п'ять послідовних етапів: інерційний стан, усвідомлення необхідності змін, формалізація цифрової стратегії, стратегічна інтеграція та інноваційний розвиток. Розроблено науково-методичний підхід до оцінювання ефективності цифрової трансформації підприємств, що базується на концепції цифрової зрілості та передбачає врахування рівня цифрових компетентностей персоналу, ступеня автоматизації бізнес-процесів і глибини інтеграції ІТ-рішень. Запропоновано універсальну формулу інтегрального показника цифрової зрілості, адаптовану до галузевих особливостей, яка забезпечує обґрунтоване планування цифрових інвестицій та моніторинг результативності змін. Сформовано концептуальну модель управління цифровою трансформацією бізнес-моделей, що інтегрує стратегічний, процесний, функціональний та культурно-орієнтований підходи і реалізується за логікою управлінського циклу: діагностика цифрової готовності, постановка цілей, проектування стратегії, імплементація та моніторинг результатів. Проведено економіко-математичне моделювання сценаріїв цифровізації для середнього підприємства, що передбачало порівняння комплексного проекту (CRM+ЕДО) та інтеграційного проекту (ERP+BI-аналітика). Обидва варіанти продемонстрували інвестиційну привабливість із горизонтом окупності до трьох років, причому інтеграційний підхід забезпечує глибшу трансформацію, охоплюючи управління запасами, логістику, фінанси та планування. Удосконалено інституційний підхід до впровадження цифрових технологій в економіку України шляхом адаптації моделі державно-приватного партнерства ЄС, що враховує принципи інклюзивності, цифрової готовності та інноваційної відкритості. Розроблено інституційно-функціональну модель підтримки цифрової трансформації МСП, гармонізовану з європейськими регуляторними ініціативами. Запропоновано тривимірну класифікацію напрямів використання ІІІ в управлінні цифровими змінами та створено прикладні моделі його застосування. Емпіричне дослідження, проведене на основі опитування представників сорока українських підприємств, дало змогу ідентифікувати три кластери цифрової поведінки: «Інноватори», «Адаптивні підприємства» та «Скептики». Для кількісного оцінювання впливу ІІІ-рішень розроблено інтегральну систему показників, що охоплює економічні, організаційні та соціальні аспекти. Результати дисертаційного дослідження формують методичне підґрунтя для інтеграції цифрових рішень у стратегії розвитку підприємств, сприяють підвищенню їх організаційної гнучкості та конкурентоспроможності, а також можуть бути використані як інструмент антикризового управління в умовах післявоєнного відновлення економіки України.

2. Over the past decade, the influence of digital technologies on all aspects of enterprise functioning has increased significantly, prompting the formation of new approaches to strategic management and business process organization. Global challenges caused by the COVID-19 pandemic, the transformation of market models, and the growing role of innovative solutions have intensified the need for systematic management of digital change aimed at ensuring enterprise resilience and competitiveness. The issue of digital transformation has been actively explored worldwide, as evidenced by the growth in publication activity in 2020–2024 and the interdisciplinary nature of related research. Within the scope of this study, enterprise digital transformation is defined as a strategic, evolutionary process of restructuring organizational structures, business processes, and corporate culture, based on a hierarchy of digital change (digitization → digitalization → transformation) and aimed at creating and sustaining long-term competitive advantages through the integration of artificial intelligence, the Internet of Things, big data analytics, and blockchain technologies. The aim of the dissertation was to enhance theoretical foundations, develop scientific and methodological approaches, and formulate practical recommendations for organizing and managing enterprise digital transformation processes. To achieve this goal, a combination of general scientific and special research methods was employed, including bibliometric and structural-

decomposition analysis, index methods, surveys, cluster analysis, economic-mathematical modeling, SWOT and scenario analysis, as well as the use of VOSviewer and STATA software. The study identified the key drivers of digital transformation based on F. Geels' multi-level perspective, enabling the determination of interconnections between global trends, regime shifts, and niche innovations. A structural-phase model of digital transformation was proposed, encompassing five sequential stages: inertial state, recognition of the need for change, formalization of a digital strategy, strategic integration, and innovative development. A scientific and methodological approach to assessing the effectiveness of enterprise digital transformation was developed, grounded in the concept of digital maturity and incorporating the assessment of employees' digital competencies, the degree of business process automation, and the depth of IT integration. A universal formula for an integral digital maturity index, adaptable to industry-specific conditions, was proposed to support evidence-based digital investment planning and performance monitoring. A conceptual model for managing the digital transformation of business models was formulated, integrating strategic, process-oriented, functional, and culture-oriented approaches, and implemented in accordance with the management cycle: digital readiness diagnostics, goal setting, strategy design, implementation, and performance monitoring. Economic-mathematical modeling of digitalization scenarios for a medium-sized enterprise was conducted, comparing a comprehensive project (CRM + electronic document management) and an integrative project (ERP + BI analytics). Both projects demonstrated investment attractiveness with a payback horizon of up to three years, with the integrative approach providing deeper transformation by covering inventory management, logistics, finance, and planning. The institutional approach to implementing digital technologies in Ukraine's economy was improved through the adaptation of the EU public-private partnership model, considering the principles of inclusiveness, digital readiness, and innovative openness. An institutional-functional model for supporting SME digital transformation was developed, harmonized with European regulatory initiatives. A three-dimensional classification of AI application areas in digital change management was proposed, along with applied models for its use. An empirical study based on a survey of representatives from Ukrainian enterprises made it possible to identify three clusters of digital behavior: «Innovators», «Adaptive enterprises», and «Skeptics». An integrated system of indicators was developed to quantitatively assess the impact of AI solutions, encompassing economic, organizational, and social dimensions. The results of the dissertation provide a methodological foundation for integrating digital solutions into enterprise development strategies, enhancing organizational agility and competitiveness, and serving as a tool for crisis management in the context of Ukraine's post-war economic recovery.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Zavrzhnyi K., Kulyk A., Voronenko V., Sokolov M., Antunes de Abreu O. Formation of strategic directions for the use of artificial intelligence in the enterprise to achieve the goals of sustainable development. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 2024. № 5(58). P. 470–483
- Zavrzhnyi K., Kulyk A. Analysis of the current trends in digital transformation. Economics and Region, 2023. № 3 (90). P. 113–119
- Zavrzhnyi K., Kulyk A. Comparative characteristics of the managerial and economic aspects of digital business transformation. Economics of systems development, 2023. № 5(2), P. 27–32

- Zavrzhnyi K., Kulyk A. Analysis of the company's business model as a foundation for the successful digital transformation and sustainable development. Scientific bulletin of Poltava University of economics and trade. Series «Economic sciences», 2024. № 1(111). P. 12-18
- Zavrzhnyi K., Kulyk A., Sokolov M. Analysis of implementation the ERP-system for achieving sustainable enterprise development in the context of digital transformation. Mechanism of an economic regulation, 2024. № 2 (104). P. 33-41
- Zavrzhnyi K., Kulyk A., Antunes de Abreu A. The innovative impact of generative artificial intelligence on digital business transformation. Economics of systems development, 2024. № 6(2). P. 63-70
- Zavrzhnyi K., Kulyk A. Modern business cybersecurity challenges and the role of artificial intelligence in countering threats. Economic bulletin of National Technical University of Ukraine «Kyiv polytechnical institute», 2024. № 30. P. 81-86
- Zavrzhnyi K., Kulyk A. Methodological principles of assessing the impact of artificial intelligence on the information security of management systems of enterprises. Kyiv economic scientific journal, 2024. № 7. P. 71-78

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100470 0124U000549 0121U112685 0125U001620

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Лариса Леонідівна
2. Larysa Hrytsenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3903-6716

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кубатко Олександр Васильович
2. Oleksandr Kubatko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6396-5772

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юлія Михайлівна

2. Yuliia Kovalenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5678-3185

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Губарева Ірина Олегівна

2. Iryna Hubarieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9002-5564

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, буд. 1-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захаркін Олексій Олександрович

2. Oleksii Zakharkin

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9317-252X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коблянська Інна Ігорівна

2. Inna Koblianska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7844-9786

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

Семеног Андрій Юрійович

голови ради

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Семеног Андрій Юрійович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Бойко Антон Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна